

Projekat energetske efikasnosti u obrazovanju u Crnoj Gori, faza II

Država:	Crna Gora
Broj projekta:	56143
Poslovni sektor:	Lokalna infrastruktura
Vrsta obavještenja:	Državno
Kategorija zaštite životne sredine:	B
Ciljani datum odluke Borda:	3. decembar 2025.
Status:	U fazi odobrenja

Opis projekta

Obezbjedenje državnog kredita Vladi Crne Gore u iznosu do 20 miliona eura za finansiranje implementacije mjera energetske efikasnosti u 23 državna vrtića, pri čemu će dva od 23 vrtića na teritoriji Crne Gore („Projekat“) biti ponovo izgrađena. Ovaj projekat predstavlja drugu fazu Projekta energetske efikasnosti u obrazovanju u Crnoj Gori, već podržanom od strane EBRD-a.

Ciljevi projekta:

- Poboljšanje energetske performansi u odabranim zgradama kroz veću toplotnu udobnost, kvalitet vazduha i uslove osvjjetljenja.
- Smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte ("GHG") doprinosi postizanju sveukupnih ciljeva smanjenja GHG emisija Crne Gore do 2030. godine od 0.04%.

Uticaj na tranziciju

ETI: 60

Projekat će podržati zelenu tranziciju jer će 100% plasiranih sredstava od kredita Banke doprinijeti poboljšanju energetske efikasnosti u javnim vrtićima, što će rezultirati smanjenjem emisije CO₂ od oko 1.044 tona godišnje. Očekuje se da će projekat doprinijeti uštedi energije koja se procjenjuje na oko 4.480 MWh godišnje, dok se ukupna ušteda GHG gasova procjenjuje na oko 1.044 tCO₂ godišnje. Pored toga, Projekat će uvesti korišćenje obnovljivih izvora energije u odabranim zgradama za koje se procjenjuje da će generisati oko 755 MWh energije godišnje.

Informacija o klijentu

Država CRNA GORA

Klijent i korisnik kredita je Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore ("Klijent"), koje je odgovorno za obrazovnu politiku, strateške odluke, održavanje i kapitalna ulaganja u obrazovne objekte.

Rezime finansiranja od strane EBRD-a

20.000.000,00 eura

Državni zajam Crnoj Gori u iznosu do 20 miliona eura.

Ukupni troškovi projekta

22.000.000,00 eura

Ukupni procijenjeni troškovi projekta su 22 miliona eura.

Aditivnost

Dodatna vrijednost Banke proizilazi iz: (i) obezbjeđenja finansiranja sa dugim rokom koji nije dostupan u Crnoj Gori iz lokalnih ili međunarodnih komercijalnih izvora pod razumnim uslovima i rokovima; (ii) zatvaranje jaza u finansiranju za investicije javnog sektora bez istiskivanja drugih izvora kao što su međunarodne finansijske institucije, vlade ili komercijalne banke; (iii) jačanje kapaciteta klijenta; (iv) unapređenje prakse na nivou sektora; viši standardi uključenosti i rodne ravnopravnosti i (v) najbolji međunarodni standardi nabavki.

Rezime o zaštiti životne sredine i socijalnim pitanjima

Kategorizovano B (2024 ESP). Očekuje se da će projekat imati pozitivne ekološke i socijalne ("E&S") koristi od poboljšane energetske efikasnosti javnih vrtića. Ključna E&S pitanja će uključivati sisteme i kapacitete upravljanja pitanjem zaštite životne sredine i socijalnih pitanja klijenta, menadžment izvođača radova, ukupno upravljanje otpadom, uključujući upravljanje materijalima koji sadrže azbest ("ACM"), pitanje zdravlja i sigurnosti radnika i zajednice tokom građevinskih radova (prašina, buka i saobraćaj), bezbjednosti života i osiguranje od požara, rod, rodno zasnovano nasilje i uznemiravanje ("GBVH"), angažovanje zainteresovanih strana i upravljanje žalbama. Ekološku i socijalnu dubinsku analizu ("ESDD") sprovodiće nezavisni E&S konsultanti kroz dio studije izvodljivosti, uključujući potvrdu Prioritetnog investicionog programa ("PIP") za projekat i početni pregled ACM-a. ESDD će uključivati E&S reviziju i procjenu prioritetnih investicija sa fokusom na zdravstvene i bezbjedonosne rizike u izgradnji i upravljanjem otpadom. Biće razvijen ekološki i socijalni akcioni plan ("ESAP") i plan angažovanja zainteresovanih strana ("SEP") kako bi se Projekat strukturirao u skladu sa ekološkim i socijalnim zahtjevima Banke ("ESR").

Tehnička podrška i finansiranje granta

Projekat obuhvata tehničku podršku ("TC") za pomoć Klijentu sa: (i) pripremom studije izvodljivosti,

uključujući energetska reviziju; (ii) pripremu projekta i nadzor radova; (iii) podršku implementaciji projekta, uključujući podršku za implementaciju ESAP-a i pripremu tendera; (iii) podršku u procesu nabavke, kako bi se klijentu pomoglo u pri pronalazjenju konsultantskih usluga i srodnih radova.

Kontakt klijenta

Vesna Krivokapić
kabinet@mpni.gov.me
+382 20 410 100
+ 382 67 113 382
<https://www.gov.me/mps>
Vaka Djurovica bb 81000
Podgorica

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD-a u oblasti mjerenja uticaja tranzicije su dostupne [ovdje](#).

Poslovne prilike

Za poslovne prilike ili nabavku, kontaktirajte kompaniju klijenta.

Za mogućnosti poslovanja sa EBRD (koje nijesu vezane za nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

Email: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u javnom sektoru, posjetite [EBRD Nabavka](#):

Tel: +44 20 7338 6794

Email: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti mogu biti upućeni putem [EBRD Obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (ESP)

[Politika zaštite životne sredine i socijalna politika \(ESP\)](#) i odgovarajući Uslovi za realizaciju (UR) utvrđuju načine na koje EBRD sprovodi svoje odredbe za razvoj

„ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i UR uključuju posebne odredbe kojih klijenti treba da se pridržavaju sa primjenjivim uslovima iz nacionalnih zakona u oblasti javnih informacija i konsultacija, i uspostavlja žalbeni mehanizam za prijem i lakše rješavanje pritužbi i žalbi zainteresovanih strana, pogotovo pitanja vezanih za učinak klijenta i projekta u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja. Srazmjerno prirodni o obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahtijeva od svojih

klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proizilaze iz projekta, ili da preuzmu smislene konsultacije sa zainteresovanim stranama i razmotre i odgovore na povratne informacije koje dobiju od njih.

Više informacija o praksama EBRD-a u ovoj oblasti navedeno je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost sa regulativom

Kancelarija Glavnog službenika za usklađenost sa regulativom (OCCO) EBRD-a promoviše dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Detaljna analiza vezana za integritet se sprovodi za sve klijente Banke kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka vjeruje da je identifikovanje i rješavanje pitanja tokom faza odobrenja projekta najefikasnije sredstvo za obezbjeđivanje integriteta transakcija Banke.

OCCO igra ključnu ulogu u ovim naporima zaštite, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe odgovorna za sprovođenje istrage na osnovu navoda o prevari, korupciji i nedoličnom ponašanju za projekte koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja na prevaru ili korupciju, treba da podnese pisani izvještaj Glavnom službeniku za usklađenost sa regulativom putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim pitanjima radi daljeg praćenja. Svi izvještaji, uključujući anonimne izvještaje, će biti pregledani. Izvještaji se mogu dostaviti na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemalja u kojima Banka posluje. Pružene informacije moraju biti navedene u dobroj vjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Politika pristupa informacijama (AIP) utvrđuje kako će EBRD objavljivati informacije i konsultovati se sa zainteresovanim stranama kako bi promovisala bolju svijest i razumijevanje njenih strategija, politika i operacija nakon stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Molimo posjetite stranicu [Politike pristupa informacijama](#) kako biste saznali koje informacije su dostupne na internet stranici EBRD-a.

Posebne zahtjeve za dobijanjem informacija možete uputiti putem [EBRD Obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM)

Ukoliko su napori za rješavanje problema vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka od strane Klijenta ili Banke neuspješni (npr. putem žalbenog mehanizma Klijenta na nivou projekta ili direktnim angažovanjem sa rukovodstvom Banke), pojedinci i organizacije mogu da pokušaju rješavanje problema kroz EBRD nezavisni projektni mehanizam odgovornosti.

IPAM nezavisno preispituje pitanja Projekata za koje se smatra da su nanijeli (ili bi mogla da nanese) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na Projektu kako bi se riješila pitanja vezana za zaštitu životne sredine, socijalna pitanja i javno objavljivanje; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku ili odredbe svoje Politike pristupa informacijama koje su specifične za Projekat; i, gdje je primjenjivo, da riješi bilo koje postojeće

nepoštovanje ovih politika, istovremeno spriječavajući buduće nepoštovanje propisa od strane Banke.

Molimo vas da posjetite [internet stranicu Nezavisnog projektnog mehanizma odgovornosti](#) da biste saznali više o IPAM-u i njegovom mandatu; [načinu podnošenja žalbe](#); ili kontaktirajte IPAM putem adrese e-pošte ipam@ebrd.com za smjernice i više informacija o IPAM-u i o načinu podnošenja žalbe.